

Továbbiak a rovásírás (el)kazárosításának kísérletéről

Mi is zajlik a rovásírás körül?

– Joó Ádám összefoglaló levele –

A Magyarok Világszövetsége, mint a nemzeti szintű intézmények körében az egyetlen következetes támogatója felbecsülhetetlen kultúrkincsünk, a székely-magyar rovásírás ügyének, a közelmúltban kénytelen volt az általa észlelt folyamatok miatt fölszólalni. A 2008-ban biztatóan, közmegegyezés alapján elindult szabványosítási folyamat nem csak megtorpant, hanem egyenesen veszélyes pásmára csúszott. Erre utalt minapi közleményünkben Gyetvay György Gergely történész, informatikus, akit a Magyarok Világszövetségének elnöke, Patrubby Miklós kinevezett, hogy a rovásírás nemzetközi szabványának kialakítása során képviselje az MVSZ álláspontját a Magyar Szabványügyi Testületben. Sajtószolgálatunknak adott nyilatkozatát e közlemény végén megismételjük.

Pár nappal ezelőtt Joó Ádám, az egyetlen hazai webfejlesztéssel foglalkozó lap főszerkesztője, informatikus levelet írt a Magyarok Világszövetsége elnökének, amelyben összefoglalta a rovásírás számítógépes szabványa kidolgozásának eddigi lépéseit. Tekintettel arra, hogy a levél fontos, közérdekű információt tartalmaz, szerzőjének és címzettjének hozzájárulásával sajtószolgálatunk alább teljes terjedelmében közzéteszi.

Joó Ádám főszerkesztő levele

Tisztelt Elnök Úr!

2008 novemberében találkoztunk itt Csömörön, a Gloria Victis emlékműnél, ahol az 1956-os szovjet intervencióra emlékeztünk, és sikerült váltanunk pár szót, majd nem sokkal később az invitálásnak eleget téve a Magyarok Házában hosszabban is elbeszélgettünk. Sajnos az ember néha csatát vesz az étellel szemben, így akkoriban nem tudtam jelentkezni, de ügyünk állása, és a Magyarok Világszövetségének nemrég kezembe jutott nyilatkozata

(http://mvsz.hu/sajtoszolgalat/20120406_rovasiras.html) arra sarkallt, hogy tollat ragadjak, és felelevenítsem az elmúlt években történeteket.

Hosszú évek óta dolgozom szoftverfejlesztőként, az egyetlen hazai webfejlesztéssel foglalkozó szakmai lap főszerkesztőjeként, a legnagyobb múltú hazai szakmai konferencia főszervezőjeként 2008-ban határoztam el, hogy kezdeményezem a rovásírás nemzetközi szabványosítását, hogy az végre mind nyomtatásban, mind számítógépen, legfőképpen a világhálón használható legyen a mindennapi életben.

Levelezésbe kezdünk Michael Everson ír-amerikai írástörténésszel, aki a Berkeley Egyetemen működő Script Encoding Initiative támogatásával az évtizedek során a világ több tucat írásrendszerének szabványosítását vitte véghez a Unicode és Nemzetközi Szabványügyi Testület munkájában részt véve, és a téma egyik legelismertebb nemzetközi szakértője; és Szélp Szabolccsal, Ausztriában élő barátunkkal, aki nyelvész-ként végzett, és jelenleg a Bécsi Egyetemen a rovásírásból írja doktori disszertációját – a nikolsburgi ábécé szerzőjének azonosítását bemutató dolgozata tavaly jelent meg a Magyar Nyelvtudományi Társaság folyóiratában, a Magyar Nyelvben.

Hamarosan felvettük a kapcsolatot dr. Hosszú Gábor villamosmérnök docenssel, akivel Michael mintegy tíz évvel korábban már egyeztetett, ő lévén az egyetlen, akit az interneten keresztül elértem, ugyanis Hosszú Gábor weboldalán akkoriban a saját maga és mások által készített betűkészleteket (melyekben a latin ábécé karakterei vannak rovásbetűkké ábrázolva) tett elérhetővé, azonban akkoriban a közös munka kútba esett. Tíz évvel később tehát Michael őt kérte meg, hogy 2008 nyarán hívjon össze egy szakértőkből álló megbeszélést, ahol bemutatathatjuk a Michael és Szélp által összeállított, a Nemzetközi Szabványügyi Testületnek megküldendő előterjesztést, és ehhez az érdekeltek jóváhagyását kérhetjük.

A 2008. július 12-én megtartott találkozáson hármunkon kívül jelen volt Székács Gábor és Friedrich Klára, Libisch György, Tisza András, Bakonyi Gábor, Rumi Tamás, Sípos László és Hosszú Gábor is, és a megbeszélés végére minden jelenlévő által elfogadott álláspont alakítottunk ki a szabványosítandó jelkészletről. Azonban a nyár végére kiderült, hogy Hosszú Gábor a hátunk mögött szervezkedésbe kezdett, és leginkább a Michael külföldi személyére alapozott retorikával sokakat meggyőzött arról, hogy egy általa írott előterjesztést támogassanak, mely mindösszesen annyiban különbözött a miénktől, hogy az írás a nemzetközi tudományos szakirodalomban ismert, sok más ősi írásrendszerhez (Old Italic, vagyis etruszk, Old Turkie, vagyis ótürk, Old Arabic, óarab és Old Persian, óperzsa stb.) hasonló nevet – Old Hungarian Script, tehát a régi magyar írás –, a nemzetközi közönségnek semmit nem mondó Hungarian Rovas-ra cserélte, azzal az igaztalan állítással, hogy az előterjesztésünk holt írásként kívánja a rovásírás szabványba emelni. Az általa benyújtott előterjesztés másik eleme az összerovásokat érintette. Mint az köztudott, a rovásbetűk szabadon összeróhatók, mely a korszerű számítógépes technológiával is megvalósítható, a karakterek közé szúrt speciális jel bevitelével, így lehetővé téve, hogy bármely két vagy több karakterből ligatúra, összekapcsolt betűsor keletkezzen. Hosszú Gábor azonban ragaszkodott ahhoz, hogy (a korábban készített betűkészleteiben található) előre összeállított összerovások szerepeljenek a szabványban, annak ellenére is, hogy az ISO képviselői egyértelművé tették, hogy ez már csak azért sem lehetséges, mert a betűk összekapcsolásának elfogadott módja ma már a fent leírt eljárás.

Nem kellett sokat várni, és Sípos László vezetésével (akiről azon kívül, hogy saját bevallása szerint akkor érkezett külföldről, többet nem tudni) megalkult a Rovás Alapítvány, mely legjobb tudomásunk szerint máig Sípos Lászlót, Hosszú Gábort és Rumi Tamást jelenti, és nagy lendülettel kezdte meg kifejtési propagandá tevékenységét előterjesztésük mellett, melynek első lépéseként Gödöllőn Élő rovás címmel konferenciát hívtak össze, melyről mi csak utólag értesültünk a sajtóból, ugyanis nem hívtak meg minket – Sípos László utólagos bevallása szerint szándékosan. Itt a jelenlévők elfogadtak egy betűkészletet, és – választás nem lévén –, támogatásukról biztosították a Rovás Alapítvány beadványát. A konferenciáról könyv formájában is készült beszámoló. Időközben Hosszú Gábor delegáltatta

magát a Magyar Szabványügyi Testületbe, így a saját beadványát, mint a téma egyetlen „szakértője” a műszaki bizottságban, a nemzetközi vitán és szavazásokon képviselhette, mint a Magyar Szabványügyi Testület javaslatát. Annak ellenére, hogy saját előterjesztésünkben az évek folyamán fájóbbnál fájóbb kompromisszumokat kellett kötnünk a konszenzust áhítva, a másik oldalról ilyenek jelét sem tapasztaltuk.

Józan ésszel ilyesmi nem is várható olyan féltől, aki a kommunikáció minden formájától elzárkózik: Hosszú Gábor egy bécsi konferencia alkalmával például több órán keresztül ült velünk szemben karnyújtásnyi távolságra úgy, hogy mindez idő alatt egyetlen alkalommal sem nézett ránk, és a feltett kérdéseinkre a bizottság más tagjainak válszolt.

A Rovás Alapítvány következetes nyelvhamisításának köszönhető, hogy az érdeklődők körében egyre elterjedtebb az ősi magyar írás megnevezése, mint „rovás”, szemben az évszázados múltú, és néhány éve még természetes „rovásírás” szóval. A rovás az egyik legrégibb magyar szavak egyike, és az önálló, a rovásbetűkkel csak a múlt század óta közösen kezelt számrovás neve. A „sok van a rovásán”, „rovott múltú” szófordulatok mind a pástornépek ősi számviteli rendszerének emlékét őrzik. Összemosása a székelyek által megőrzött írással hasonló ahhoz az újkeletű törekvéshez, melyben két másik, soha meg nem fejtett írásrendszert, köztük a kazár írást próbálja meg egy úgynevezett „Rovas” íráscsalád tagjaként rokonságba

hozni a rovásírással, és az Egyetemes Karakterkészletben együtt szabványosítani. Ezen kívül Hosszú Gábor előterjesztésébe újonnan feltalált betűket is felvett, mint az x, y és q, azt állítva, hogy a modern használathoz szükséges ezek bevezetése a rovásírásba, illetve új jelet használ az új hang lejegyzésére; Rumi Tamás kilenc új rovásszámot alkotott, melyek nemzetközi szabványba emelését szintén kérték.

Csalódva, látván a Gödöllői megállapodás felrúgását, a jelenlévők Szondi Miklós rovásírás-oktató szervezésében 2012. április 21–22-én „Egységes rovás” címmel értekezletet szerveztek Solton, melyre mind mi, mind a Rovás Alapítvány meghívást kapott. Az összejevetelen tizenhárom szakmai szervezet tagjai, összesen hetvenegy fő volt jelen, beadványunkat Szabolcs és jómagam, a Rovás Alapítvány előterjesztését Sípos László és Rumi Tamás képviselte. Az értekezlet végén az akkor jelenlévő 53 fő (a négy érintett kivételével) szavazott a kérdésben, hogy melyet támogassák a nemzetközi szabványosítás folyamatában. A Michael Everson és Szélp Szabolcs jegyzte előterjesztésre 33 fő szavazott, míg a Hosszú Gábor által jegyzettre mindösszesen 2 fő. 14 fő főleg a műszaki ismeretek hiányára hivatkozva tartózkodott. A Rovás Alapítvány későbbi megnyilvánulásaiban kétségbe vonta az értekezlet résztvevőinek hozzáértését, mi több, még ahhoz sem járultak hozzá, hogy a találkozóról készített fényképfelvételeken megjelenjenek.

Tisztelt Elnök Úr!

A szabványosítás folyamatában most is minden lépésért meg kell küzdenünk, annak ellenére, hogy a nemzetközi gyakorlat figyelembe véve, ősi írásunkat már két éve használhatnánk a számítógépen, ha munkánkat nem akadályozzák. Eközben nap mint nap szembe kell néznünk azzal, hogy négy éves munkánkért cserébe nemhogy elismerést nem kapunk, de rágalomhadjárat folyik ellenünk minden lehetséges médiumon, arcátlan hazugságokat terjesztve, hazaárulónak bélyegezve bennünket.

Erőnket és lehetőségeinket meghaladja, hogy minden fronton kiálljunk becsületünk mellett, hisz az elvégzendő munka is lekötö energiáinkat, figyelembe véve, hogy mindez ellentételezés nélkül, családunktól és barátainktól elvett időben végezzük.

Tisztelt Elnök Úr!

Kérem, hogy a fentieket figyelembe véve, és a Magyarok Világszövetsége által közzétett állásfoglalás szellemében, elősegítve a magyar nemzet ősi írásának mielőbbi feltámadását, biztosítsa törekvésünket nyilvános támogatásáról.

Tisztelettel:

Joó Ádám

Forrás: MVSZ Sajtószolgálat
7567/120702

Előzmény:
Kulturkampf a magyar írásért - Kísérlet a székely-magyar rovásírás kazárosítására

(http://www.e-ido.com/Europai_Ido_2012-14---14-oldal.pdf)

EURÓPAI IDŐ – Az Európai Unióban szabadságát és önrendelkezését megteremteni kívánó erdélyi magyarság lapja – ISSN 1220-9929

Főszerkesztő: Horváth Alpár. Helyettes főszerkesztő: Stóffán György. Felelős szerkesztő: Simon Ildikó. Főmunkatárs: Borsos Géza, Kolombán Sándor, Krasznai Zoltán.

A szerkesztőség postacíme: EI-KIA, 520100 Sf.Gheorghe, C.P.: 15. Tel./fax: 0267-318 895. Honlap: <http://www.e-ido.com/> E-mail: europai_ido@e-ido.com

A kiadó címe: Európai Idő Kiadó, 520085 Sf.Gheorghe, Str. Daliei nr. 2. bl. 44. sc. C. ap. 1. Bankszámla: COD IBAN: RO490TPV300000597085R001 – OTP BANK SFANTU GHEORGHE.

Főkönyvtel: Illyés Veronika. Könyvtel: Simon Ildikó. Terjesztés: az Európai Idő Terjesztőhálózata. Felelős terjesztő: EI-KIA Kft. Nyomda: Europrint Nyomda – Csíkszereda

Az Európai Idő hasábjain szerző nevével, szignójával stb. megjelent írások illetve más forrásból átvett cikkek, illusztrációk nem föltétlenül tükrözik a szerkesztőség véleményét, s így felelősséget sem vállalunk ezek tartalmáért! A cikkekért minden esetben azok szerzői a felelősök.